

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. XXXIX. de cens. exact. & procurat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

AD TIT. XXXIX.

De Censibus, Exactionibus & Pro-
curatoribus.

Ad num. 1. in fine adde. Tributorum genera consueta sunt quatuor. *Census* à capire seu capitando dictus, impositus personæ in signum subjecti-*onis*. *Tributum*, quod solvitur de fructib⁹ terra. *Vestigia*, quod pendit pro reparatione viarum, pontium. *Pedagium*, quod impenditur pro earundem via-*rū custodia & securitate*. Franc. de Arauxo *disp. 12. diff. 2.* ex Dominico Soto.

Ad num. 3. in fine adde. Episcopi & exteri Prælati Ecclesiæ novos cen-*sus* in eis imponere, aut aliquam par-*tem* fructuum sibi reservare nequeunt. Gonz. ad cap. prohibemus 7. h.t.

Ad num. 5. in fine adde. Ex jure na-*turali* tenentur alere Regna suos Reges, & tribuere subsidia necessaria; est enim Rex pastor ovium rationalium. Sicut igitur pastor jus habet, ut de ovium suarum laeti & vellere alatur, ita & Rex ut de suorum bonis superfluis ad instar lactis & velleris, quæ ovibus superflua sunt. Item Respublica comparatur ad Regem, ut nutrix ad infantem, quem de suis uberibus laetat, qui jus habet sugendilac pro sustentatione necessaria, non tamen sugendi nutricis san-*guinem*, quem natura dedit pro ipsius matris seu nutricis conservatione. Un-*de* in Proverb. qui nimis emungit, elicit sanguinem. Franc. de Arauxo. *de stat.* *Civili. disp. 12. diff. 2. n. 1.*

Ad num. 9. in princ. adde. Ad cap. 6. h.t. Observa quod Cardinales fuerint inferiores Episcopis ordine & dignitate usque ad tempus Clementis V. Unde non mirum, quod Cardinales in isto capitulo postponantur. Ab And-ler. in Jurispr. Rom. *de stat. Hom. p. 1. n. 21. & seqq.* Hic ordo recensetur. E-variustus titulos Presbyteris distribuit, septemque Diaconos constituit Anna 267. Diogenius Parochias assignavit & Episcopis Dœces constituit. Ma-*cellus* titulos Presbyteris datos ad 25. reduxit, qui ab initio Cardinales dicti, quod ab his tanquam Cardinibus Ec-*clesia DEI* dirigeretur. Bonifacius III. Cardinales uti Senatores misericordiè ex-*tulit*. Innocentius IV. circa Annum 1244. ut equo insidentes rubro galero uerentur statuit, in signum, quod pa-*rat* sint pro Religione sanguinem ef-*fundere*. Paulus II. vestem coccineam eucullo insignem adjecit, ut hac quoq; cum iubenti peras spectabiles essent. Sunt quidam Cardinales Episcopi, qui-*dam* Presbyteri, quidam Diaconi. Pri-*mi* vocantur fratres Pontificis, reli-*quia autem filii*; Antiquior autem Deca-*nus*, plura ibi. Franc. de Arauxo *de stat.* *Ecclesi. tract. 2. q. 15. n. 19.*

Dignitas Episcopalis est suprema in Ecclæsia, etiam respectu Cardinalatus Gl. in Can. quanquam 2. q. 7. & n. 20. Ita ut usque ad tempus Bonifacii VIII. Episcopi non creabantur Cardinales, ne deicenderent.

* * *

* *

63

AD